

Teoria de l'art

Codi: 100538
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Sandra Alvaro Sanchez

Correu electrònic: sandra.alvaro@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Tot i que la docència s'impartirà en català, el curs conte bibliografia en altres llengües (castellà i anglès). També és permetrà als alumnes no catalanoparlants realitzar les proves avaluatives en castellà.

Prerequisits

No n'hi ha, tot i així és recomanable un cert domini de l'anglès per poder consultar alguns dels documents recomanats durant el curs.

Objectius

L'assignatura es planteja com una introducció adreçada a familiaritzar a l'alumne amb el vocabulari i els conceptes fonamentals de la teoria de l'art, així com amb la seva evolució i estat actual. Amb aquesta finalitat s'estudiarà l'evolució de la relació entre teoria i pràctica artística mitjançant l'anàlisi de obres artístiques i el comentari de textos fonamentals.

L'objectiu principal de l'assignatura és que l'alumne conegui la definició del fet artístic en un sentit ampli, entenen com aquest es relaciona amb els avenços científicotècnics i sociopolítics del seu temps.

Objectius específics:

- Elaboració d'un argumentari i vocabulari que permetin a l'alumne començar a explicar i analitzar el fet artístic
- Introducció a les principals categories estètiques i la seva evolució històrica
- Familiarització amb els autors fonamentals de la teoria de l'art i els seus textos
- Conèixer les principals línies teòriques de l'anàlisi artística en l'actualitat
- Comprendre els sistemes i agents artístics, així com la seva evolució al llarg del temps
- Aprendre a aplicar els conceptes de la teoria de l'art a l'anàlisi d'obres artístiques
- Aplicar el domini de l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i narrar la història de l'art.

Competències

- Aplicar el domini de l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i narrar la història de l'art i per reflexionar sobre la professió de l'historiador de l'art.
- Aplicar metodologies científiques pròpies de la disciplina de la història de l'art
- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.
- Expressar coneixements específics sobre l'origen, l'evolució i els diversos camps d'estudi de la història de l'art, així com sobre els temes, el vocabulari i els debats clàssics i actuals de la disciplina.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer la problemàtica, el vocabulari i els conceptes fonamentals de la teoria de l'art i del cinema.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament conceptes bàsics de teoria artística i cinematogràfica i la seva evolució al llarg de la història.
2. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar els debats clàssics i actuals de la disciplina.
4. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
6. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
7. Aplicar els coneixements sobre idees estètiques i teoria de l'art en l'anàlisi de la imatge artística
8. Demostrar el coneixement de metodologies científiques, fonts i teoria de l'art en la lectura, la crítica i la interpretació formal, iconogràfica i simbòlica de qualsevol imatge artística o cinematogràfica
9. Diferenciar les teories artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
10. Interpretar conceptes fonamentals de teoria artística amb esperit crític.
11. Interpretar i comunicar els continguts d'un text de teoria artística i cinematogràfica.
12. Reconèixer els coneixements metodològics, iconogràfics i de teoria de l'art per fer la lectura d'una imatge artística.
13. Sintetitzar els coneixements sobre l'origen i les transformacions experimentades per la teoria general de l'art i pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
14. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.
15. Utilitzar els coneixements de teoria general de l'art en la crítica de la imatge artística.

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'enfocuen a construir un context teòric i conceptual des d'on entendre els canvis de temes, mitjans i funcions que es produeix al final de les Avantguardes i donen lloc a la pluralitat de l'art contemporani. Amb aquest fi s'estudiarà els inicis i evolució de la teoria estètica de forma situada - tenint en compte l'evolució del context social i històric- i en relació amb la producció artística. El curs s'estructura en tres blocs per facilitar l'alternança de classes teòriques i pràctiques, en acord a la metodologia.

Introducció

- L'art després de les Avantguardes: globalització, pluralisme, nous mitjans i el gir cap a la materialitat.

La Teoria de l'Art

- El segle XVI - XVIII i els inicis de la teoria estètica
- Teories de la Modernitat: Formalisme i Teoria Crítica, Art Modern i Art d'Avantguarda

Lectures de la Postmodernitat:

- Art i societat de masses: llenguatge i poder

- Art i nous mitjans: la condició Postmedia
- La revisió dels esquemes heteropatriarcal de la història de l'art: feminisme i post colonialisme

Metodologia

L'assignatura combina classes teòriques i practiques. A la introducció del marc teòric en les classe magistrals es segueixen tallers participatius, en que els alumnes aplicaran els conceptes y metodologies apresos a l'anàlisi y comentari d'obres d'art actuals.

- Les activitats autònomes estaran formades bàsicament per la lectura i treball sobre els textos avaluable.
- Les activitats dirigides consten de classes magistrals amb una alta incentivació a la participació, així com a visites a museus i centres artístics recomanats a principis de curs.
- Les activitats supervisades estan formades per les contribucions als seminaris, les aportacions a les proves escrites, així com la presentació pública dels projectes dels alumnes

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat empleni les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe Magistrals	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Visites a museus i centres artístics	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Treballs orals i escrits	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
intervencions a classe	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Avaluació

- L'avaluació pren en compte la contribució de l'alumne en la dinàmica de discussió de l'assignatura i les seves aportacions. D'aquesta manera la participació activa a l'aula sumarà fins a un 20% de la nota final. Per poder optar a aquesta qualificació, l'alumne a d'haver assistit a un 70% de les classes. Es controlarà l'assistència.

A més la realització de dos treballs:

- Un treball de recerca sobre els temes proposats pel professors que caldrà presentar a l'aula. Aquesta prova suposa un 40% de la nota. El professor indicarà a principis de curs (Moodle) l'estructura i procediments a seguir per realitzar la prova.
- Una prova escrita individual. Aquesta pondera fins un 40% de la nota. El professor indicarà a principis de curs (Moodle) l'estructura d'aquesta prova.

QUALIFICACIÓ

La qualificació final de l'assignatura serà la mitja ponderada de les tres proves, sempre i quan s'hagi obtingut un resultat de 5 o més en totes les proves.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

RECUPERACIÓ

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Totes les proves, excepte la participació, son recuperables mitjançant la realització d'un treball. L'estructura i continguts d'aquest seràn informats a l'alumne durant el procés de revisió.

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalguia un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

(*) En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a les discussions dirigides	20	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Prova escrita individual	40	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15
Realització i presentació d'un treball de recerca	40	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

- Adorno, Theodor W. et al. Teoría estética / Th.W. Adorno; edición de Rolf Tiedemann con la colaboración de Gretel Adorno, Susan Buck-Morss y Klaus Schultz; traducción: Jorge Navarro Pérez. Tres Cantos (Madrid): Akal, 2004.
- Adorno, Theodor W. et al. Dialéctica de la ilustración: fragmentos filosóficos / Max Horkheimer y Theodor W. Adorno; edición de Rolf Tiedemann; con la colaboración de Gretel Adorno, Susan Buck-Morss y Klaus Schultz; traducción de Joaquín Chamorro Mielke. Madrid: Akal, 2007.
- Benjamin, Andrew E. Walter Benjamin and Art Edited by Andrew Benjamin. Ed. Andrew E. Benjamin. London: Continuum, 2005.
- Benjamin, Walter, and Jesús Aguirre. Iluminaciones / Walter Benjamin. Madrid: Taurus, 1971.
- Benjamin, Walter., and Andrés E. Weikert. La obra de arte en la época de su reproductibilidad técnica. Ciudad de México: Editorial ITACA, 2003.
- Theodor Adorno, Walter Benjamin, Ernst Bloch, Bertolt Brecht, and Georg Lukács, Afterword by Fredric Jameson Aesthetics and Politics, 2007, Verso ISBN-10: 184467570X
- Bürger, Peter. Teoría de la vanguardia / Peter Bürger; traducción de Jorge García; prólogo de Helio Piñón. Barcelona: Península, 1987.
- Burgin, Victor. The End of Art Theory: Criticism and Postmodernity / Victor Burgin. Houndmills [etc]: Macmillan, 1986.
- Foster, Hal. The Anti-Aesthetic: Essays on Postmodern Culture / Ed. by Hal Foster. Washington: Bay Press, 1983.

- Foster, Hal., and Alfredo Brotons Muñoz. *El Retorno de lo real: la vanguardia a finales de siglo* / Hal Foster; traducción Alfredo Brotons Muñoz. Madrid: Akal, 2001.
- Gaiger, Jason, and Paul Wood. *Art of the Twentieth Century: a Reader*/ Edited by Jason Gaiger and Paul Wood. New Haven, London: Yale University Press, 2003. Print.
- Greenberg, Clement. *Arte y Cultura: ensayos críticos*. Barcelona: Gustavo Gili, 1979. Print.
- Grzinić, Marina, and Sefik Tatlić. *Necropolitics, Racialization, and Global Capitalism: Historicization of Biopolitics and Forensics in Politics, Art, and Life* / Marina Grzinić and Sefik Tatlić. Lanham, Maryland;: Lexington Books, 2014.
- Harman, Graham. *Arte y Objetos*/Madrid: Enclave de Libros Ediciones, 2021. ISBN: 9788412218213
- Huyssen, Andreas. *Modernismo después de la Posmodernidad*. Madrid: Gedisa, 2011. ISBN: 8497842863
- Kant, Immanuel. *Crítica del juicio*. Madrid: Espasa Calpe. 1981
- Krauss, Rosalind E., and Adolfo. Gómez Cedillo. *La Originalidad de la vanguardia y otros mitos modernos* / Rosalind E. Krauss; versión española de Adolfo Gómez Cedillo. Madrid: Alianza, 1996.
- Krauss, Rosalind E., and Marcel. Broodthaers. *A Voyage on the North Sea: Art in the Age of the Post-Medium Condition* / Rosalind Krauss. New York: Thames & Hudson, 2000. Print.
- Leonardo, and Leon Battista Alberti. *El Tratado de la pintura* / Leonardo de Vinci. i Los Tres libros que sobre el mismo arte escribió León Bautista Alberti. Barcelona: Alta Fulla, 1999. Print.
- Lippard, Lucy R. *Seis años: la desmaterialización del objeto artístico de 1966 a 1972* / Lucy R. Lippard. Madrid: Akal, 2004.
- Lyotard, Jean François (2004) *La Condición Postmoderna: informe sobre el saber, centre de estudis de temes contemporanis: Angles*
- Mignolo, Walter. *Historias locales, diseños globales: colonialidad, conocimientos subalternos y pensamiento fronterizo* / Walter D. Mignolo. Madrid: Akal, 2003. Print.
- Owens, Craig, Scott Bryson, and Scott Stewart. *Bryson. Beyond Recognition: Representation, Power, and Culture* / Craig Owens; Edited by Scott Bryson ... [et al.]. Berkeley: University of California Press, 1992. Print.
- Robinson, Hilary, Maria Elena Buszek, and Dana Arnold. *A Companion to Feminist Art*. Newark: John Wiley & Sons, Incorporated, 2019.
- Smith, Paul and WILDE, Carolyn (Eds)(2002) *A Companion to Art Theory*, Blackwell
- Wood, Paul., Isabel. Balsinde, and Isabel Balsinde. *La Modernidad a debate: el arte a partir de los años cuarenta* / Paul Wood ... [et al.]; traducción: Isabel Balsinde. Madrid: Akal, 1999.

Programari

No s'utilitza programari específic.